

Warszawa, dnia 7 grudnia 2016 roku

Małgorzata Lewicka

Przewodnicząca Krajowej Komisji Wykonawczej

Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników Policji

adres do korespondencji:

ul. Puławska 148/150

02-624 Warszawa

**Członkowie Grupy Roboczej
Forum Dialogu Społecznego przy Ministrze
Spraw Wewnętrznych i Administracji
ds. statusu pracowników cywilnych
zatrudnionych w służbach, a wykonujących
takie same zadania jak funkcjonariusze**

Szanowni Państwo,

Działając w imieniu NSZZ Pracowników Policji, w nawiązaniu do podjętego przez Państwo trudu przeanalizowania statusu pracowników cywilnych zatrudnionych w służbach, a wykonujących takie same zadania jak funkcjonariusze, przedkładam wraz z niniejszym pismem rekomendację podjęcia stanowczych i konsekwentnych działań mających na celu nowelizację obecnie obowiązującej ustawy o Policji poprzez wprowadzenie do niej przepisów regulujących status tychże pracowników w sposób szczególny i dostosowany do specyfiki ich pracy.

W pierwszej kolejności NSZZ Pracowników Policji podnosi, że celem ww. działań nie jest dążenie do zrównania uprawnień policjanta i pracownika Policji w każdym aspekcie i zgadza się, że takie dążenie byłoby nieuzasadnione. Nie może być jednak zgody (i takiej zgody ze strony NSZZ Pracowników Policji nie będzie) na powszechnie spotykaną obecnie w Policji sytuację, w której policjant i pracownik Policji wykonują obok siebie taką samą pracę, jednak ich status oraz wynagrodzenie – tylko z uwagi na podstawę zatrudnienia – są diametralnie różne, z pokrzywdzeniem pracownika Policji.

Z zadowoleniem przyjmujemy poparcie przez Komendanta Głównego Policji i Szefa Służby Cywilnej naszych postulatów w zakresie zmiany tej niekorzystnej sytuacji, w szczególności w zakresie przyznania członkom korpusu służby cywilnej zatrudnionych w laboratoriach kryminalistycznych Policji płatnych urlopów dodatkowych z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia.

W ocenie NSZZ Pracowników Policji, nie można jednak poprzestać na usunięciu tylko jednego, choć rażącego, naruszenia zasady równości w zatrudnieniu. Skala nierówności jest bowiem znacznie większa. Wśród nierówności zgłaszanych mojemu Mocodawcy przez komendantów jednostek Policji z całej Polski najczęściej wskazuje się:

- nierówne wynagradzanie za tę samą pracę oraz brak zagwarantowania pracownikom Policji takich samych dodatków, urlopów i innych uprawnień i przywilejów jakie przysługują policjantom za wykonywanie takiej samej pracy, w tym za pracę w warunkach szkodliwych,
- niemożność przeznaczania środków finansowych uzyskanych ze zmniejszenia uposażeń policjantów przebywających na zwolnieniach lekarskich na rzecz zastępujących ich pracowników Policji (beneficjentami mogą być wyłącznie policjanci),
- brak wypłacania pracownikom Policji dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych,
- brak jednolitej regulacji dotyczącej czasu pracy pracowników Policji, w tym całodobowej pracy pracowników Policji w sytuacjach kryzysowych, co powoduje ich dyskryminację w stosunku do policjantów,
- brak możliwości uczestnictwa pracowników Policji w szkoleniach doszkalających na zasadach obowiązujących funkcjonariuszy,
- brak refundacji kosztów dojazdów do pracy, przywilejów w zakresie świadczeń finansowych z tytułu gospodarki mieszkaniowej, dopłat do wypoczynku, na zasadach obowiązujących policjantów,
- nierówne zasady rozliczania delegacji służbowych dla policjantów i pracowników Policji.

Należy zauważyć, że powyższe nierówności nie wynikają z funkcji, jaką pełnią policjanci. Pełnienie służby o charakterze stosunku administracyjnego nie uzasadnia uprzywilejowania policjantów w zakresie refundacji kosztów dojazdu do pracy, rozliczania delegacji służbowych czy uczestnictwa w kursach doszkalających.

W naszej ocenie, wprowadzanie tego typu przepisów – tj. norm regulujących w sposób szczególny pracę w Policji – w każdej z ustaw regulujących daną podstawę zatrudnienia, spowoduje zupełnie niepotrzebny chaos regulacyjny. Dużo bardziej przejrzystym rozwiązaniem, logicznym i zgodnym z techniką prawodawczą, będzie wprowadzenie przepisów szczególnych regulujących wyłącznie status pracowników Policji do ustawy dotyczącej wyłącznie tej formacji.

Celem NSZZ Pracowników Policji nie jest bowiem powielenie istniejących przepisów czy przeniesienie ich do ustawy o Policji, a uporządkowanie regulacji dotyczących pracowników Policji poprzez:

1. doregulowanie statusu tej grupy pracowniczej, w szczególności poprzez:
  - a. uregulowanie kwestii zwierzchnictwa Komendanta Głównego Policji i komendantów wojewódzkich nad pracownikami Policji zatrudnionymi w podległych im jednostkom organizacyjnym Policji;
  - b. przyjęcie przepisów szczególnych regulujących na przykład prawo do otrzymywania środków finansowych uzyskanych ze zmniejszenia uposażeń

policjantów przebywających na zwolnieniach lekarskich przez zastępujących ich pracowników Policji;

- c. wprowadzenie możliwości zaoferowania pracownikom Policji pełnienia służby w Policji oraz funkcjonariuszom Policji – pracy w Policji jako członek korpusu służby cywilnej;
2. przyjęcie przepisów szczególnych usuwających istniejące naruszenia zasady równości w zatrudnieniu (jak na przykład przyznanie pracownikom Policji wspomnianych już urlopów dodatkowych za pracę w szkodliwych warunkach).

Ów szczególny charakter pracy w Policji polega w gruncie rzeczy na fakcie, że pracownicy Policji pełnią funkcję pomocniczą i wspierającą w stosunku do służby funkcjonariuszy. W związku z tym, wymogi co do dyspozycyjności czasowej stawiane policjantom faktycznie dotyczą także pracowników Policji. W sytuacjach wyjątkowych, jak na przykład Światowe Dni Młodzieży, czy Szczyt NATO w Warszawie, pracownicy Policji byli zobowiązani do pracy nawet 24 godziny na dobę, wspierając pracę policjantów choćby w zakresie obsługi technicznej, transportu, obsługi danych, dokonywania analiz, czy informowania społeczeństwa. Z uwagi jednak na uregulowanie pracy tych osób w aktach prawnych dotyczących wszystkich pracowników zatrudnionych na danej podstawie prawnej, brak jest obecnie podstawy prawnej, by przyznać tym pracownikom wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, czy nagrody z funduszy zwierzchników ich pracodawców.

Bezspornym jest, że przepisy regulujące sytuację pracowników zatrudnionych w standardowych podmiotach publicznych nie przystają do specyfiki pracy w Policji, choćby z tego powodu, że pracodawca danego pracownika Policji niekiedy nie dysponuje własnym budżetem (jak to jest choćby w przypadku komendantów powiatowych). Dysponentem najniższego szczebla jest bowiem komendant wojewódzki, który z kolei przekazując środki finansowe komendantom powiatowym nie ma żadnych środków prawnych umożliwiających mu wpływanie na politykę kadrowo-płacową danego pracodawcy.

Wobec powyższego, zdaniem NSZZ Pracowników Policji, dodatkowego uregulowania wymagają zagadnienia dotyczące wspomnianej już konieczności uwzględnienia roli Komendanta Głównego Policji jako zwierzchnika wszystkich pracowników Policji, ustawowo odpowiedzialnego m.in. za określenie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania jednostek organizacyjnych Policji oraz metod i form wykonywania zadań.

W ocenie NSZZ Pracowników Policji, obecnie brak bowiem podstawy prawnej, na mocy której Komendant Główny Policji mógłby bezpośrednio w sposób skuteczny zobowiązywać pracowników zatrudnionych w poszczególnych jednostkach Policji do określonego zachowania.

Skoro bowiem Komendant Główny Policji, czy komendant wojewódzki nie posiada statusu pracodawcy, to nie posiada on żadnych uprawnień w zakresie zastrzeżonym dla pracodawcy.

Opisana luka regulacyjna powoduje w praktyce znaczne utrudnienia, nie tylko w zakresie organizacji Policji jako całości, ale również na przykład w przypadku delegowania pracowników do innych jednostek organizacyjnych Policji w celu wykonania szczególnych zadań lub uczestnictwa w specjalnych zespołach problemowych.

W takich przypadkach uprawnienia podmiotów przyjmujących tych pracowników są znacznie ograniczone. Niemożliwe jest na przykład przyznanie przez ten podmiot nagrody takiemu pracownikowi z własnego budżetu, brak jest bowiem podstawy prawnej do takiego działania. Jaskrawym przykładem tej niesprawiedliwości jest brak przyznania nagród przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pracownikom Policji zasłużonym przy organizacji i zapewnieniu bezpieczeństwa podczas Światowych Dni Młodzieży, czy Szczycie NATO. Wskazaniem powodem takiego działania jest właśnie brak podstawy prawnej do przyznawania nagród pracownikom Policji przez zwierzchników jego pracodawcy.

Należy podkreślić, że wprowadzenie do Ustawy o Policji rozwiązań szczególnych w stosunku do m.in. ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 269 z późn. zm.), Kodeksu pracy oraz ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1111 z późn. zm.) nie będzie sytuacją wyjątkową. W chwili obecnej szczególne regulacje dotyczące pracowników zatrudnianych na podstawie powyższych ustaw znalazły się na przykład w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (zwłaszcza art. 23 tej ustawy, który wskazuje podział obowiązków w tej służbie między pracowników cywilnych oraz funkcjonariuszy), ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym czy w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej.

Wobec powyższego, zdaniem NSZZ PP, prowadzenie prac nad zmianą Ustawy o Policji w kierunku wprowadzenia regulacji dotyczącej pracowników Policji jest w pełni zasadne i zgodne z systemem prawnym obowiązującym w tym zakresie. Zgłaszamy zatem gotowość do podjęcia prac nad ostatecznym kształtem rozwiązań prawnych w powyższym zakresie w ramach Forum Dialogu Społecznego przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji, do czego pierwszym krokiem może być przyjęcie niniejszym przedkładanej rekomendacji.

Małgorzata Lewicka
Przewodnicząca Krajowej Komisji Wykonawczej
Niezależnego Samorządnego Związku
Zawodowego Pracowników Policji